

OTSUS

23.09.2022 nr 5-5/2022-055

Koondumisele nr 38/2022 Klick Eesti AS / ORDI OÜ loa andmine

1. Koondumine

Konkurentsiamet sai 05.09.2022 koondumise teate, mille kohaselt sõlmis Klick Eesti AS (registrikood 11199045) äriühingu ORDI OÜ (registrikood 10124387) füüsilistest isikutest osanikega Sulev Sisask (isikukood 36409262795), Leone Kala (isikukood 48007166519), Maiu Sander (isikukood 47307232711), Marge Reiljan (isikukood 46710292730), Raivo Tera (isikukood 36111192710), Tiit Tiigimägi (isikukood 36502270297), Jaana Sisask (isikukood 46504162735) ja Tamara Litvak (isikukood 45401212727) osaühingu osa müügilepingud. Lepingute kohaselt omandab Klick Eesti AS äriühingu ORDI OÜ osad, mis moodustavad kokku 100% ORDI OÜ osakapitalist.

Tehingu tulemusena kuulub ORDI OÜ äriühingu Klick Eesti AS valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 06.09.2022 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 p 2 kohaselt on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on käesoleva koondumise osalisteks Klick Eesti AS ja ORDI OÜ.

Klick Eesti AS on Eestis registreeritud äriühing, mille aktsionärideks on Relaxor OÜ (24,5%), Trebicom OÜ (24,5%), Entacom OÜ (24,5%), KAMENKO OÜ (13,25%) ja Fram Eesti OÜ (13,25%), mille üle omavad omakorda valitsevat mõju füüsilised isikud vastavalt: Sven Mansberg (isikukood 37104060289), Armin Kõomägi (isikukood 36907050213), Indrek Prants (isikukood 37102260214), Kaire Koik (isikukood 47612242737) ja Marko Kalve (isikukood 37505210315).

Äriühingute Relaxor OÜ, Trebicom OÜ ja Entacom OÜ põhitegevusalaks on ärinõustamine jm juhtimisalane nõustamine. KAMEKO OÜ tegeleb muude metallpaakide, -reservuaaride ja

-mahutite tootmisega ning Fram Eesti OÜ tegeleb sõiduautode ja väikebusside (täismassiga alla 3,5 t) rentimise ja kasutusrendiga.

Klick Eesti AS põhitegevusalaks on arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük. Toodete valikus on sülearvutid, telefonid ja nende lisad, tõukerattad, väikesed ning suured kodumasinad. Kaubamärkidest on esindatud nt Apple, HP, Lenovo, Samsung, Xiaomi, JVC, Inokim, Realme jne. Müüdavatest toodetest 90% on suunatud eraklientidele ning 10% ettevõtjatele. Tooteid müüakse 21 kaupluses, samuti e-poes aadressil www.klick.ee.

ORDI OÜ on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju füüsiline isik Sulev Sisask.

ORDI OÜ põhitegevusalaks on arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük¹ (74% 2021.a müügitulust), millest 90% moodustab müük äriklientidele ning 10% eraklientidele. Samuti tegeleb äriühing arvutite ja arvuti välisseadmete tootmisega (25% müügitulust) ning arvutite ja arvuti välisseadmete parandusega (1% müügitulust). ORDI OÜ-l on müügiüksused ja teenindusosakonnad Tallinnas ning Tartus. ORDI OÜ toodab sülearvuteid, lauaarvuteid ja servereid, millest valdav osa turustatakse Eestis.

Lätis tegutseb ORDI OÜ oma tütaretevõtja ORDI SIA kaudu.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub nimetatud koondumine KonKS § 21 lõike 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonKS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni

¹ Kuigi ORDI OÜ majandusaasta aruandes on äriühingu tegevusalaks märgitud hulgimüük, siis koondumise osaliste selgituste kohaselt on tegemist siiski jaemüügiga, kuna ORDI OÜ müüb enda toodetud arvuteid jm äriklientidele tarbimiseks, mitte edasimüügiks.

kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osaliste tegevustes esineb horisontaalne kattuvus arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüügil. Samas on koondumise osaliste tegevused suunatud erinevatele kliendigruppidele, kuivõrd Klick Eesti AS müüb tooteid peamiselt eraklientidele ning ORDI OÜ äriklentidele.

Statistikaameti andmete² kohaselt moodustas arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük 2020. aastal³ Eestis kokku ligikaudu 188 miljonit eurot. Koondumise osaliste esitatud andmete kohaselt oli Klick Eesti AS arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara 2020. aasta müügikäive Eestis ligikaudu 26,42 miljonit eurot⁴ ning ORDI OÜ vastav käive ligikaudu 6,52 miljonit eurot. Seega oli koondumise osaliste arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara müügikäive Eestis kokku ligikaudu 32,94 miljonit eurot ehk osakaaluna ligikaudu 17,5%.

Kuna koondumise osaliste ühine turuosa arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüügil moodustas 2020. aastal üle 15%, on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi tähenduses. Geograafiliselt vaadeldakse konkurentsiolukorda arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüügi kaubaturul Eestis.

Koondumise osaliste äritegevuste vahel tekib ka vertikaalne seos, kuivõrd arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara müügile (millega tegelevad mõlemad koondumise osalised) eelneb arvutite ja arvuti välisseadmete tootmine, millega tegeleb ORDI OÜ. Statistikaameti andmetel⁵ oli 2020. aastal arvutite ja arvuti välisseadmete tootmise kogumaht ligikaudu 25 miljonit eurot, millest ORDI OÜ vastav müügitulu oli 3,16 miljonit ehk osakaaluna ligikaudu 12,6%.

Samuti tekib vertikaalne seos, kuna arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara müügile järgneb arvutite, arvuti välisseadmete parandus, millega tegeleb ORDI OÜ. Vastava kaubaturu kohta täpsemalt eristatavad andmed puuduvad, kuid tuginedes Statistikaameti andmetele⁶ ja koondumise osaliste hinnangule, võib ORDI OÜ vastav turuosa jääda alla 1%.

Kuna koondumise osaliste turuosad jäävad vertikaalselt seotud kaubaturgudel alla 25%, ei ole tegemist vertikaalselt mõjutatud kaubaturgudega juhendi tähenduses.

² www.stat.ee Tabel KM0061, Kaupade jaemüük jaekaubandusettevõtetes tegevusala ja kaubagrupi järgi.

³ 2021. aasta andmed ei ole käesoleva seisuga avalikult kättesaadavad.

⁴ Tegemist on Klick Eesti AS kogukäibega antud tegevusalal (sisaldab nt telefonide, tõiukerastate, kodumasinate müügikäibeid) ning äriühingu tegelik turuosa konkreetsel kaubaturul (arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemüük) on väiksem.

⁵ www.stat.ee Tabel EM001, Ettevõtete majandusnäitajad tegevusala ja tööga hõivatud isikute arvu järgi.

⁶ www.stat.ee Tabel EM001, Ettevõtete majandusnäitajad tegevusala ja tööga hõivatud isikute arvu järgi. Hinnangu aluseks kasutatud andmeid ridadelt: arvutite ning tarbeesemete ja kodutarvete parandus; arvutite ja sideseadmete parandus.

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Koondumise osaliste äritegevuste vahel tekib horisontaalne kattuvus arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara müügi osas ning nende ühine turuosa oli 2020. aastal Eestis ligikaudu 17,5%.

Suuremate konkurentidena tegutsevad arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara müügiga iDeal Group AS, Arvutitark OÜ, MarkIT Eesti AS. Samuti on tarbijatel võimalik arvuteid osta näiteks elektroonikakauplustest (Aktσιαselts Antista (Euronics kaubamärk), ONOFF JAEKAUBANDUSE OÜ, Expert Eesti OÜ) ja telekommunikatsiooniettevõtjatelt (Telia Eesti AS, Elisa Eesti AS, Tele2 Eesti Aktσιαselts).

Eeltoodut arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa Klick Eesti AS ja ORDI OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja – peadirektori asetäitja

*Konkurentsiameti 23.09.2022 otsuse nr 5-5/2022-055
ärakiri on samane originaaliga.*

/Kairi Kaasik-Aaslav/ 26.09.2022